

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: li.rul.remissvar@regeringskansliet.se

Delbetänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85)

Länsstyrelsen i Stockholms län tillstyrker föreslagen
författningsändring och lämnar vidare synpunkter enligt nedan.

3. Utgångspunkter och huvudfrågor

Länsstyrelsens övergripande uppdrag är att verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen vill här framhålla vikten av tydliga uppdrag och uppgifter kopplade till såväl regional utveckling som landsbygdsutveckling. Utan detta riskerar myndigheten få svårt att hålla för områdena relevant kompetens varpå förutsättningarna för att balansera olika samhällsintressen försvåras. Betydelsen av att Länsstyrelsen har en tydlig roll på regional nivå samt goda förutsättningar att balansera olika intressen, främja tillväxt och bidra till hållbar omställning framhålls även i budgetpropositionen för 2026.

Länsstyrelsen välkomnar att utredningen arbetar med ett långsiktigt tidsperspektiv och understryker vikten av att föreslagna insatser är flexibla, anpassningsbara till framtida omvärldsförändringar och stärker samhällets beredskap för kris och förändring. Inte minst kopplat till europeiska sammanhållnings- och jordbrukspolitiken, där utredningen lyfter fondernas betydelse för den regionala utvecklingen. Kopplat till detta önskar Länsstyrelsen att slutbetänkandet presenterar förslag på hur Sverige kan bidra till att påverka sammanhållningspolitiken och fondernas inriktning, dels på egen hand, dels tillsammans med andra medlemsstater för större genomslagskraft.

6. En ny territoriell politik kräver samverkan

Samverkan mellan länsstyrelse, region, kommuner och andra aktörer i länet är centralt för genomförandet av regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken. Tydligt definierade roller, som klargör vad som förväntas av respektive aktör, ger

aktörerna förutsättningar att hitta lämpliga former för en effektiv samverkan som bidrar till politikens mål. Länsstyrelsen ser behov av att länsstyrelsernas roll som statens företrädare på regional nivå förtydligas och förstärks.

Ett större statligt mandat inom den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken skulle skapa en mer partsneutral ordning och stärka genomförandekraften av den nationella politiken. Många frågor har effekter i en större geografi än länen och i Stockholm finns flera funktioner som är av nationell betydelse.

7. Regional utvecklingspolitik och landsbygdspolitik – ett eller två politikområden?

Länsstyrelsen ställer sig försiktigt positiv till en sammanslagning av de båda politikområdena och instämmer i flera av de fördelar som betänkandet lyfter fram. Länsstyrelsen bedömer att slutbetänkandet behöver innehålla en tydlig analys av syfte, mål och avgränsning för de befintliga politikområdena, för att säkerställa att viktiga delar inte går förlorade vid en sammanslagning. Det bör även framgå hur den framtida utvecklingspolitiken ska utformas och följas upp. Vidare bör de konsekvenser en sammanslagning kan medföra för såväl regioner som länsstyrelser belysas. Innan detta är mer klarlagt är det svårt att ta ställning till hur samordning och samverkan bör organiseras, liksom frågan om ett eller två politikområden är den mest ändamålsenliga organiseringen.

En sammanslagning av politikområdena regional utveckling och landsbygdspolitik riskerar att vara mindre ändamålsenlig för ett storstadslän som Stockholm. Storstadens utmaningar präglas i hög grad av stark befolkningstillväxt, bostadsbrist, segregation, trängsel i infrastruktur och ett behov av internationell konkurrenskraft. Dessa frågor skiljer sig i karaktär från landsbygdspolitikens mer kompensatoriska inriktning, där fokus ligger på service i glesbygd, avfolkning och småskaligt företagande. Att samla dessa två logiker inom samma politikområde kan leda till svårigheter i prioriteringar.

Länsstyrelsen delar bedömningen att en sammanslagning av politikområdena kan innebära risk för att landsbygdernas frågor hamnar i skymundan av städer och större tätorter i det regionala utvecklingsarbetet. Samtidigt ser Länsstyrelsen en risk att storstadens specifika behov kan komma att urvattnas och få minskad uppmärksamhet. Eftersom Stockholm är en motor för svensk tillväxt och konkurrenskraft behövs en tydlig politik som tar hänsyn till storstadens speciella utmaningar.

Vid en sammanslagning bör Länsstyrelserna ha en samordnande roll i frågor som rör länets landsbygdsutveckling. Som statens företrädare i länen har länsstyrelserna mandat att företräda

nationella mål och intressen samtidigt som de har god kännedom om de regionala och lokala förutsättningarna. Länsstyrelsernas breda sektorsövergripande uppdrag gör det möjligt att väga samman olika politikområden och aktörers perspektiv. Detta skapar förutsättningar för en samlad och långsiktigt hållbar utveckling av landsbygden.

Beslut i detta yttrande har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Medelius-Bredhe med utvecklingsledare Tereze Säll Patwary som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Conzen, avdelningschef Ulrika Lundberg, avdelningschef Helena Remnerud, kanslichef Anna Borgs och chefsjurist Shiva Norvad deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.